

*Нестеренко Василь Олександрович,
аспірант Інституту правотворчості
та науково-правових експертиз
Національної академії наук України*

СПОРИ ПРО СПАДКУВАННЯ ЗБРОЇ

У статті проаналізовано специфіку оформлення права на спадщину на зброю та встановлено, що відносини зі спадкування зброї за їх правовою природою є комплексними, оскільки складаються як із приватноправових відносин щодо переходу зброї до спадкоємця в порядку спадкового правонаступництва, так і з публічно-правових відносин, що регулюють порядок реєстрації зброї за спадкоємцем задля забезпечення можливості здійснення спадкоємцем як власником зброї всіх повноважень власника щодо володіння, користування та розпорядження зброєю.

Аргументовано, що спадкування зброї за чинним законодавством України має особливості, що обумовлено тим, що зброя є обмежено оборотоздатним об'єктом цивільних прав. Обґрунтовано, що відсутність законодавчого врегулювання відносин зі спадкування зброї породжує спори як приватноправового, так і публічно-правового характеру.

Встановлено, що до спорів приватноправового характеру належать спори про визнання права власності на зброю, що розглядаються у порядку цивільного судочинства. Під час розгляду цієї категорії спорів суди виходять з того, що:

а) чинне законодавство розрізняє поняття «спадкування зброї спадкоємцем» та «реєстрація зброї за спадкоємцем», оскільки сам факт отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю не надає спадкоємцю права на зберігання зброї чи володіння нею, такі правомочності доступні спадкоємцю виключно за умови наявності у нього дозволу органу поліції на придбання зброї, а також перереєстрації (переоформлення) зброї на спадкоємця в органах Національної поліції;

б) у випадку, якщо позивач не позбавлений можливості оформити право на спадщину у позасудовому порядку, та право на отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю в нотаріальному порядку не порушено, то це є підставою для відмови в задоволенні позову про визнання права власності на зброю у порядку спадкування.

Доведено, що до спорів публічно-правового характеру, які підлягають розгляду в порядку адміністративного судочинства, належать спори, що виникають з приводу реєстрації органами Національної поліції зброї за спадкоємцем. При цьому суди виходять з того, що питання спадкування, у тому числі визначення складу спадщини, спадкоємців, їх черги, оформлення та видачі свідоцтва про право на спадщину на майно, перебувають за межами повноважень органів Національної поліції.

Ключові слова: зброя, спадщина, спадкування, об'єкт цивільних прав, обмежено оборотоздатний об'єкт, спори про визнання права власності, цивільне судочинство, реєстрація зброї, повноваження органів Національної поліції, адміністративне судочинство.

Постановка проблеми. Спадкування традиційно розглядається як одна з похідних підстав набуття права власності на майно. Згідно зі ст. 1216 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 р. (далі – ЦК України), спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців) [1]. До складу спадщини входять усі права та

обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті (ст. 1218 ЦК України) [1].

Водночас, якщо до складу спадщини входить вогнепальна зброя, то непоодинокими є спори щодо набуття спадкоємцями права власності на зброю у порядку спадкування, виникнення яких обумовлене специфічним порядком успадкування об'єктів спадщини, як-от зброя. Безумовно, про спадкування зброї як підставу набуття права власності може йтися, якщо зброя належала спадкодавцеві на праві власності на законних підставах і була об'єктом цивільних прав, хоча й обмежено оборотоздатним.

У правозастосовній діяльності виникають спірні питання щодо реєстрації зброї за спадкоємцем, зберігання зброї до оформлення права на спадщину тощо. Специфіка оформлення права на спадщину обумовлена тим, що відносини зі спадкування зброї за їх правовою природою є комплексними, оскільки складаються як із приватноправових відносин щодо переходу зброї до спадкоємця в порядку спадкового правонаступництва, так і з публічно-правових відносин, що регулюють порядок реєстрації зброї за спадкоємцем задля забезпечення можливості здійснення спадкоємцем як власником зброї всіх повноважень власника щодо володіння, користування та розпорядження зброєю.

Аналіз досліджень і публікацій. У правничій літературі предметом наукових досліджень були питання спадкування зброї у наукових працях С. О. Короеда [2], В. Марченка, Ю. Мици, І. Спасибо-Фатєєвої [3], І. М. Шляховської [4], питання обігу і реєстрації зброї – в наукових працях В. О. Рядінської, Ю. В. Седнева [5], С. С. Кудінова [6] та інших правників. Проте особливості розгляду спорів, які стають предметом судового розгляду, не були піддані науковому аналізу, зокрема спори про спадкування зброї.

Метою цієї статті є визначення категорій спорів про спадкування зброї та з'ясування особливостей їх розгляду.

Виклад основного матеріалу. Спадкування зброї за чинним законодавством України має свої особливості, що обумовлено тим, що зброя є обмежено оборотоздатним об'єктом цивільних прав. Обмежена оборотоздатність зброї означає, що зброя може бути об'єктом цивільних прав, у тому числі об'єктом права власності, проте набуття права власності на неї і здійснення повноважень власника обумовлені дотриманням певних вимог, встановлених законом.

Постановою Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» затверджено Спеціальний порядок набуття права власності громадянами на окремі види майна (додаток № 1), яким передбачено, що громадяни набувають права власності на такі види майна, придбаного ними з відповідного дозволу, що надається:

а) на вогнепальну гладкоствольну мисливську зброю – органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 21-річного віку;

на вогнепальну мисливську нарізну зброю (мисливські карабіни, гвинтівки, комбіновану зброю з нарізними стволами) – органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 25-річного віку;

на газові пістолети, револьвери і патрони до них, заряджені речовинами сльозоточивої та дратівної дії, – органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 18-річного віку;

на холодну зброю та пневматичну зброю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду – органами внутрішніх справ за місцем проживання особам, які досягли 18-річного віку [7].

Пунктом 5 глави 9 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, визначаються особливості передачі на зберігання окремих видів спадкового майна, зокрема підпунктом 5.1 передбачається, що виявлені під час опису вибухові речовини і вибухові засоби, боєприпаси, зброя (холодна, вогнепальна, пневматична), спеціальні засоби самооборони, заряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії передаються нотаріусом за окремим описом до органу внутрішніх справ [8].

Відповідно до п. 12.15 Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів, затв. наказом МВС України від 21 серпня 1998 року № 622, дозволено оформлення документів в органах (підрозділах) поліції про передачу мисливської вогнепальної (за наявності основних частин зброї), пневматичної, холодної (у тому числі поміщеної в колекцію) і охолощеної зброї, пристроїв від одного власника іншому, а також переоформлення мисливської вогнепальної (за наявності основних частин зброї), пневматичної, холодної (у тому числі поміщеної в колекцію) і охолощеної зброї та пристроїв від особи, яка їх успадкувала після смерті власника, особі, що має дозвіл органів (підрозділів) поліції на їх придбання, яке здійснюється в порядку, визначеному пунктами 12.2–12.5 цієї глави [9].

У разі смерті власника або визнання його безвісно відсутнім нагородна, нарізна вогнепальна та інша зброя військових зразків, мисливська нарізна або гладкоствольна вогнепальна зброя, основні частини зброї та бойові припаси до неї, пневматична, холодна та охолощена зброя, пристрої та патрони до них у п'ятиденний строк здаються близькими особами до органів (підрозділів) поліції на тимчасове зберігання до вирішення питання щодо спадкування майна (але на строк не більше шести місяців). Якщо хтось із спадкоємців бажає таку зброю

(крім нагородної) залишити у власності та користуватися нею, вона може бути зареєстрована на його ім'я в установленому законодавством порядку відповідно до вимог пункту 12.2 цієї глави. Якщо серед спадкоємців немає осіб, які мають право на зберігання зброї, основних частин зброї, пристроїв, то зброя, основні частини зброї і пристрій у місячний строк після строку, указанного в абзаці першому цього пункту, повинні бути реалізовані в установленому законодавством України порядку особі, що має дозвіл органів (підрозділів) поліції на придбання зброї, основних частин зброї, пристрою, або здані на реалізацію в магазин, у якому здійснюється продаж зброї та боєприпасів до неї, основних частин зброї, пристроїв та патронів до них. Для реалізації успадкованої зброї, основних частин зброї, пристроїв спадкоємець (без отримання дозволу на їх зберігання та носіння) отримує направлення на комісійний продаж відповідно до вимог пункту 12.9 цієї глави. Відстріл та/або огляд технічного стану зброї, основної частини зброї, пристрою, які залишилися після смерті власника або визнання його безвісно відсутнім, здійснюється в порядку, визначеному пунктом 1.7 глави 1 розділу I цієї Інструкції, упродовж десяти днів з дня надання направлення на їх комісійний продаж або переоформлення. Нагородна вогнепальна зброя за погодженням з Національною поліцією України також може бути передана спадкоємцями до музею або залишена у власності спадкоємців після приведення її заводом-виготовлювачем або майстернею з ремонту зброї у стан ММГ¹ або УЧР². Завод-виготовлювач або майстерня з ремонту зброї видає акт виконаних робіт з такої переробки, копія якого подається до органу (підрозділу) поліції, де знаходиться особова справа померлого власника, а оригінал залишається у спадкоємця або разом з експонатом передається до музею, про що органами (підрозділами) поліції вноситься відповідна інформація в ЄРЗ³. У разі позбавлення нагородженого відзнаки на підставі рішення суду, наказу органу, що вручив відзнаку, та в випадках, передбачених відповідними актами законодавства України, зброя підлягає здачі до органу (підрозділу) поліції, дозвіл на нагородну зброю анулюється та вносяться відповідні зміни в ЄРЗ (п. 12.16 Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів, затв. наказом МВС України від 21 серпня 1998 року № 622) [9].

¹ Макет зброї масогабаритний.

² Учбово-розрізний макет зброї.

³ Функціональна підсистема «Єдиний реєстр зброї» єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ.

С. О. Короєд, проаналізувавши зазначені вище підзаконні нормативно-правові акти, зазначає, що «оскільки спадкування зброї належить до похідних способів набуття права власності, тому, застосовуючи буквально тлумачення, можна припустити, що зазначені підзаконні нормативно-правові акти пов'язують можливість набуття права власності на зброю в порядку спадкування від наявності відповідного дозволу органу внутрішніх справ на придбання такої зброї. Проте таке тлумачення положень зазначених підзаконних нормативно-правових актів буде суперечити передусім Конституції України, якою встановлено, що виключно законами України визначається правовий режим власності (п. 7 ч. 1 ст. 92)» [2, с. 69].

Вбачається, що позиція С. О. Короєда про те, що відносини набуття права власності на зброю в порядку спадкування мають бути врегульовані на рівні закону, може бути підтримана, саме тому прийняття окремого законодавчого акту «Про право на цивільну вогнепальну зброю» є актуальним для сьогодення.

Відсутність законодавчого врегулювання відносин зі спадкування зброї породжує низку спорів як приватноправового, так і публічно-правового характеру. Так, у правозастосовній практиці виникають спірні питання щодо спадкування зброї.

Однією з категорій спорів у цій сфері є спори про визнання права власності на зброю, що розглядаються у порядку цивільного судочинства.

Так, під час розгляду спорів про визнання права власності на зброю у порядку спадкування судами було встановлено, що право позивача на отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю не порушено, нотаріус не відмовляв йому у видачі свідоцтва про право на спадщину на зброю, а відповідачі не оспорюють відповідне право позивача, а тому відсутні підстави для задоволення позову. Посилання позивача на те, що він позбавлений можливості отримати свідоцтво про право на спадщину за законом, оскільки за видачу свідоцтва, а також за вчинення інших необхідних для цього нотаріальних дій слід сплатити кошти, з розміром яких він не погоджується, не може слугувати підставою для задоволення позовних вимог, оскільки суд не може підміняти собою інші органи, зокрема органи нотаріату. Тому за наявності умов для одержання в нотаріальній конторі свідоцтва про право на спадщину вимоги про визнання права на спадщину в судовому порядку задоволенню не підлягають [10; 11].

Щодо цього Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду від 13 травня 2022 р. у справі № 552/4460/20 зазначає, що «ресстрація права власності у порядку спадкування на зброю має ряд особливостей, викликаних тим, що такий об'єкт є обмеженим у цивільному обороті. Відповідно до пункту 12.15 Інструкції № 622 дозволено оформлення документів в органах поліції про передачу мисливської вогнепальної (за наявності основних частин зброї), пневматич-

ної, холодної (у тому числі поміщеної в колекцію) і охолощеної зброї, пристроїв від одного власника іншому, а також переоформлення мисливської вогнепальної (за наявності основних частин зброї), пневматичної, холодної (у тому числі поміщеної в колекцію) і охолощеної зброї та пристроїв від особи, яка їх успадкувала після смерті власника, особі, що має дозвіл органів поліції на їх придбання. У разі смерті власника нагородна, нарізна вогнепальна та інша зброя військових зразків, мисливська нарізна або гладкоствольна вогнепальна зброя, основні частини зброї та бойові припаси до неї, пневматична, холодна та охолощена зброя, пристрої та патрони до них у п'ятиденний строк здаються близькими особами до органів поліції на тимчасове зберігання до вирішення питання щодо спадкування майна (але на строк не більше шести місяців) (пункт 12.16 Інструкції № 622). Наведене дає підстави для висновку, що чинне законодавство розрізняє поняття “спадкування зброї спадкоємцем” та “її реєстрації за спадкоємцем”, оскільки сам факт отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю не надає спадкоємцю права на зберігання зброї чи володіння нею, такі правомочності доступні спадкоємцю виключно за умови наявності у нього дозволу органу поліції на придбання зброї, а також перереєстрації (переоформлення) зброї на спадкоємця в органах Національної поліції. Тобто пункти 12.15, 12.16 Інструкції № 622 містять чітку вказівку, що реєстрація зброї особою, яка їх успадкувала після смерті власника, можлива виключно за умови наявності у спадкоємця дозволу органу поліції на придбання зброї та свідоцтва про право на спадщину, що свідчить про успадкування зброї. Таким чином, доводи касаційної скарги не дають підстав для висновку про існування правової невизначеності щодо порядку оформлення права власності на зброю у порядку спадкування» [12].

Гайворонський районний суд Кіровоградської області, розглядаючи справу про визнання права власності на зброю в порядку спадкування, у своєму Рішенні від 08 травня 2024 р. у справі № 385/186/24 зазначає, що за життя спадкодавця придбав зброю – мисливські рушніці ТО3-34, та Target 1587 classic, які після його смерті знаходяться на зберіганні в Гайворонському ВП ГУНП в Кіровоградській області. Позивач звернувся до приватного нотаріуса із заявою про видачу свідоцтва про право власності на мисливську зброю. Судом було встановлено, що приватний нотаріус не відмовляла позивачу в оформленні права на зазначене спадкове майно, не виносила постанову про відмову у вчиненні нотаріальної дії, всі інші спадкоємці не оспорюють по суті право позивача на спадкування, тому суд вважає, що позивач не позбавлений можливості оформити право на спадщину у позасудовому порядку, та право на отримання свідоцтва про право на спадщину на мисливську зброю в нотаріальному порядку не порушено, що є підставою для відмови в задоволенні позову про визнання права власності у порядку спадкування в судовому порядку [13].

Наявність приписів підзаконних нормативно-правових актів про те, що спадкоємці можуть зберігати у себе успадковану зброю за умови, що вони мають дозвіл органів (підрозділів) поліції на придбання мисливської вогнепальної нарізної, гладкоствольної, пневматичної зброї, породжує спори й з органами Національної поліції України.

Зокрема, в постанові Касаційного адміністративного суду Верховного Суду від 23 квітня 2021 р. у справі № 440/2568/20 зазначається, що питання спадкування, у тому числі визначення складу спадщини, спадкоємців, їх черги, оформлення та видачі свідоцтва про право на спадщину на майно, виходить за межі повноважень органів Національної поліції, а тому Головне управління Національної поліції в Полтавській області позбавлене повноважень на встановлення спадкоємця зброї ІЖ-27, к-12, № НОМЕР_4, к-12 № НОМЕР_5, яка належала померлому ОСОБА_2, прийнятої відповідачем 11 липня 2019 р. на зберігання від ОСОБА_3. Доводи позивача про те, що у відповідача виник обов'язок передачі позивачу зброї, у зв'язку з видачею ОСОБА_1 07 червня 2019 р. приватним нотаріусом Полтавського міського нотаріального округу Карнарук Н. В. свідоцтва про право на спадщину за законом, є помилковими, оскільки цим свідоцтвом посвідчено, що спадкоємцем саме зазначеного у цьому свідоцтві майна ОСОБА_2, який помер ІНФОРМАЦІЯ_1, є його брат ОСОБА_1. Питання самостійного встановлення особи, яка є спадкоємцем зброї, виходить за межі повноважень відповідача. Позивач не надав до Головного управління Національної поліції в Полтавській області свідоцтво про право на спадщину на мисливські гладкоствольні рушниці ІЖ-27, к-12, № НОМЕР_1 та LIEGE, к-12, № НОМЕР_2, що унеможливило реєстрацію на ім'я позивача та передачу йому вказаної зброї на підставі пункту 12.16 розділу 12 Інструкції № 622 [14].

Відмовляючи у задоволенні позову, суди виходили з того, що спір у справі виник з питання наявності чи відсутності в органу Національної поліції повноважень самостійного встановлення спадкоємця зброї, що належала власнику, який помер, за встановлених ними обставин ненадання особою свідоцтва про право на спадщину, яким би посвідчувалося, що він є спадкоємцем зброї після померлого власника цього майна. Суди дійшли висновку, що питання спадкування, у тому числі визначення складу спадщини, спадкоємців, їх черги, оформлення та видачі свідоцтва про право на спадщину на майно, виходить за межі повноважень органів Національної поліції. Пункт 12.15 Інструкції № 622 регулює правовідносини між особою, яка успадкувала зброю після смерті власника, та особою, що має дозвіл органів поліції на її придбання, а тому не підлягає застосуванню до спірних правовідносин. Пункт 12.16 Інструкції № 622 містить чітку вказівку на те, що реєстрація зброї на ім'я спадкоємця може бути здійснена лише після вирішення питання щодо спадкування ним майна.

Висновки. Підсумовуючи, можна зазначити такі положення.

По-перше, спадкування зброї за чинним законодавством України має свої особливості, що обумовлено тим, що зброя є обмежено оборотоздатним об'єктом цивільних прав. Обмежена оборотоздатність зброї означає, що зброя може бути об'єктом права власності, проте набуття права власності на неї у порядку спадкування і здійснення повноважень власника обумовлене дотриманням певних вимог, встановлених законом. Зокрема, законодавством України встановлено особливості передачі на зберігання таких видів спадкового майна, як вибухові речовини і вибухові засоби, боєприпаси, зброя (холодна, вогнепальна, пневматична), спеціальні засоби самооборони, заряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії, які передаються нотаріусом за окремим описом до органу внутрішніх справ.

По-друге, до спорів приватноправового характеру належать спори про визнання права власності на зброю, що розглядаються у порядку цивільного судочинства. Під час розгляду цієї категорії спорів суди виходять з того, що: а) чинне законодавство розрізняє поняття «спадкування зброї спадкоємцем» та «реєстрація зброї за спадкоємцем», оскільки сам факт отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю не надає спадкоємцю права на зберігання зброї чи володіння нею, такі правомочності доступні спадкоємцю виключно за умови наявності у нього дозволу органу поліції на придбання зброї, а також перереєстрації (переоформлення) зброї на спадкоємця в органах Національної поліції; б) у випадку, якщо позивач не позбавлений можливості оформити право на спадщину у позасудовому порядку, та право на отримання свідоцтва про право на спадщину на зброю в нотаріальному порядку не порушено, то це є підставою для відмови в задоволенні позову про визнання права власності на зброю у порядку спадкування. До спорів публічно-правового характеру, які підлягають розгляду в порядку адміністративного судочинства, належать спори, що виникають з приводу реєстрації органами Національної поліції зброї за спадкоємцем. При цьому суди, вирішуючи такі спори, виходять з того, що питання спадкування, у тому числі визначення складу спадщини, спадкоємців, їх черги, оформлення та видачі свідоцтва про право на спадщину на майно, виходить за межі повноважень органів Національної поліції.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Короед С. О. Спадкування цивільної вогнепальної зброї в Україні. *Legal regulation of arms circulation in Ukraine: new challenges and prospects for solutions* (April 12, 2024. Kyiv, Ukraine): the First international forum. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. С. 68–72.

3. Марченко В., Мица Ю., Спасибо-Фатєєва І. Склад спадщини. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2010. № 2. С. 136–142.
4. Шляховська І. М. Перехід прав на обмежені у цивільному обороті об'єкти у порядку спадкового правонаступництва. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 1. С. 212–216. DOI: 10.24144/2788-6018.2023.01.32.
5. Рядінська В. О., Седнев Ю. В. Правове регулювання обігу зброї в Україні: проблеми довоєнного та воєнного періодів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 3. С. 529–536. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2025/130.pdf
6. Кудінов С. С. Реєстрація зброї в Україні: проблеми та шляхи вирішення. *Академічні візії*. 2024. Вип. 33. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1355>
7. Про право власності на окремі види майна: постанова Верховної Ради України від 17 червня 1992 року № 2471-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2471-12#Text>
8. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
9. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: наказ МВС України від 21 серпня 1998 року № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>
10. Рішення Київського районного суду м. Полтави від 15 січня 2021 року, судова справа № 552/4460/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94346509>
11. Постанова Полтавського апеляційного суду від 22 квітня 2021 року, судова справа № 552/4460/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96711140>
12. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 13 травня 2022 року, судова справа № 552/4460/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104361602>
13. Рішення Гайворонського районного суду Кіровоградської області від 08 травня 2024 року, судова справа № 385/186/24. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118887476>
14. Постанова Касаційного адміністративного суду Верховного Суду від 23 квітня 2021 року, судова справа № 440/2568/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96498237>

Vasyl Nesterenko. Disputes on Weapons Succession

The author of the article has analyzed the specifics of the registration of the right to weapons inheritance and has established that the relations of weapons succession are complex in their legal nature, since they consist of both private legal relations regarding the transfer of weapons to a lawful heir in the manner of hereditary succession, and public legal relations that regulate the procedure for registering weapons with a lawful heir in order to ensure the possibility of exercising all the owner's powers regarding the possession, use and disposal of weapons by a lawful heir as the weapons' owner.

It has been argued that weapons succession under the current legislation of Ukraine has its own specific features. It is due to the fact that weapons are not fully tradable object of civil rights. It has been substantiated that the lack of legislative regulation of relations on weapons succession gives rise to disputes of both private legal nature and public legal nature.

It has been established that disputes of private legal nature include disputes on the declaration of the ownership right to weapons, which are heard within civil legal proceedings. While considering this category of disputes, the courts proceed on the basis that:

(a) the current legislation distinguishes between the concepts of “weapons succession by a lawful heir” and “registration of weapons in the name of a lawful heir”, since the very fact of receiving a certificate on the right of weapons succession does not provide a lawful heir with the right to store or possess weapons, such powers are available to a lawful heir only if he / she has permission from the police agency to purchase weapons, as well as re-registration (reissuance) of weapons for a lawful heir in the National Police agencies;

(b) if a plaintiff is not deprived of the opportunity to register the right to inheritance through extrajudicial procedures, and the right to receive a certificate of weapons succession notariially is not violated, then it is the basis for refusing to satisfy the claim for the declaration of ownership on weapons in the manner of inheritance.

It has been proved that disputes of public legal nature that are subject to consideration within administrative legal proceedings include disputes arising on the basis of weapons registration by the National Police agencies in the name of a lawful heir. In this case, the courts proceed on the basis that the issues of inheritance, including the definition of the legal components of succession, lawful heirs, their priority, registration and issuance of a certificate on the right to inheritance of property, are beyond the powers of the National Police agencies.

Keywords: *weapons, inheritance, succession, object of civil rights, not fully tradable object, disputes on declaration of ownership, civil legal proceedings, registration of weapons, powers of the National Police agencies, administrative legal proceedings.*